

Kort redegjørelse for regelverket knyttet til lukkede møter og taushetsplikt, oppfølging av sak 8/23

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Levanger kommune

Møtedato

19.06.2023

Saknr

22/23

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 22/117 - 10

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

5 Tjenestemessig taushetsplikt etablert gjennom instruks - regjeringen.no

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget ba i sak 8/23 om en kortfattet sak knyttet til lukkede møter og taushetsplikt.

Saksopplysninger

Loven skiller mellom lovpålagt tausplikt - de såkalt skal reglene - og opplysninger organet selv kan bestemme hvorvidt skal unntas offentlighet eller ikke - de såkalte kan reglene. I kommunal sektor vil **skal** reglene typisk sett være nærmere bestemte opplysninger om andre (brukere og klienter osv.) lovgiver har fastsatt skal unntas offentlighet. **Kan** reglene på den annen side vil typisk omhandle nærmere angitte forhold av mer intern karakter.

Loven fastsetter videre at det er opplysningene og ikke dokumentet i seg selv som enten kan eller skal skjermes. Det at en orientering, redegjørelse eller et dokument inneholder slike opplysninger innebærer derfor ikke uten videre at resten av informasjonen kan eller skal holdes tilbake fra offentligheten. Det er først når det resterende innhold fremstår som misvisende eller meningsløst at informasjonen i sin helhet kan tilbakeholdes.

Plikt til å bevare taushet innebærer en plikt til sørge for at slike opplysninger ikke kommer uvedkommende for øret. Videre innebærer det en plikt å forhindre unødig spredning - opplysninger unntatt offentlighet skal bare gjøres kjent for personer som har behov for de taushetsbelagte opplysningene for å kunne utføre sine plikter.

Loven stiller også opp en plikt til å vurdere hvorvidt opplysninger som kan unntas med hjemmel i **kan** reglene allikevel skal offentliggjøres - plikten til å vurdere merinnsyn.

Regelverket er relativt finmasket og tolkes strengt. Som eksempel. Når kommunelovens §11-5 2. ledd omtaler tjenstlige forhold forstås dette som forhold som har betydning for arbeidstakerens stilling. I slike saker omhandler saken normalt personlige egenskaper. Omhandler saken ikke slike opplysninger gir §11-5 2. ledd ikke hjemmel til å lukke møtet.

Reglene om møteoffentlighet er nesten, men ikke helt parallelle med reglene om dokumentoffentlighet. Møtet kan/skal lukkes dersom det muntlig vil bli gitt opplysninger som kunne/ville vært unntatt offentlighet dersom opplysningene hadde stått omtalt i et dokument. Kommuneloven gir imidlertid en noe videre adgang til å lukke et møte enn det reglene om dokumentoffentlighet skulle tilsi.

“Hensynet til personvern kan gå lengre enn reglene om taushetsplikt krever. Det kan for eksempel være behov for å lukke dørene i saker der det er grunn til å anta at det vil bli ført en nærgående debatt om enkeltpersoners personlige egenskaper og bakgrunn, uten at dette i og for seg innebærer avdekking av taushetspliktbelagte opplysninger. Dette kan særlig være aktuelt i personalsaker, og for disse er det gitt en regel om ubetinget plikt til å lukke møtet i andre avsnitt, første setning, men også i andre sammenhenger, for eksempel i en skjenkerettssak, kan det være spørsmål om å diskutere personlige egenskaper ved en part på en slik måte at vedkommende bør være skjermet mot at det som blir sagt, kan gjengis i avisreferat eller lignende.” Bernt's lovkommentar.

Ansatte kan ved instruks pålegges taushet om forhold den overordnede har unntatt med hjemmel i **kan** reglene. De folkevalgtes ombudsrolle innebærer imidlertid at de kun er bundet til taushet om opplysninger som skal unntas etter **skal** reglene, se vedlegg. Det at en opplysning er gitt i et lukket møte, binder derfor i seg selv ikke de folkevalgte til taushet. Det må her tilføyes at det kan være klokt å vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å opplyse om slike opplysninger utenfor det lukkede møte eller ikke.

Oppsummering

Det er viktig å merke seg at det kun er opplysninger som skal eller kan unntas offentlighet som kan holdes tilbake. Allmenheten skal kunne sette seg inn i den gjenværende del av dokumentet/den muntlige orientering eller debatt. Et vedlegg unntatt offentlighet gir for øvrig i seg selv ikke hjemmel til å lukke et møte. Dette har en kun hjemmel for i den grad det er nødvendig å debattere de skjermingsverdige opplysningene, og da kun for denne delen av debatten.